

SEPTEMPUNCTATA

Tanulmányok
Petrőczi Éva
hatvanadik születésnapjára

Szerkesztette
PÉNZES TIBORC SZABOLCS

rec.iti
Budapest • 2011

A borítón látható kép a www.wordle.net segítségével készült.

© Szerzők, 2011.

Kiadja a *rec.iti*, az MTA Irodalomtudományi Intézetének recenziós portálja
<http://rec.iti.mta.hu/rec.iti>

PETER ZOLLMAN

Medicine Woman

*For the poet E. P. who must leave her stifling tight cage from time to time for a faraway
breath of poisonous air which revives her to bear again the misery of the cage for a while.*

All the time.

You are forever restless
mendicant medicine woman
(orphaned princess, lonely sorceress).
Woods and weeds are changing with the seasons,
but the road is always dangerous.

Journey time.

Thorn, nettle, stone-fall
will wait in ambush.
Medicine woman watch out in the dark!
Blood, blisters and bruises
will be the ransom.
Hunger for your home town
will be your food.
Long shivering showers
will be your cloak.
Frosty indifference
roof for the night –
medicine mother, pilgrim matriarch.

Picking time.

In seven league boots
you roam and search
for berries and fruits,
for leaves and barks,
for seeds and shoots,
and in propitious hours
for flowers and roots.

Medicine gleaner
what will you find
to fill your phials?
Glistening dew,
bittergreen scents,
soft featherfluff,
salty seasurf:
rare drops distilled from vapour-attributes.

Cooking time.

Following ancient
recipes or new ones
prepare your trove now.
Medicine mistress, don't make a mistake!
Stir, strain and stew it
into magic spells,
covenant rainbows,
potent protestant potions,
to help and heal
those who one day,
medicine witch, may burn you on the stake.

PETER ZOLLMAN

Fordítások Petrőczy Éva verseiből

Az arany hattyú

Segélycsomag-émlék, 1956-ból

Az arany hattyú
meg se rebbent,
csak úszott, úszott rendületlen
(úszása maga a remény!)
fényes-zöld, szépen ívelt
címke-tavának hűs vizén,
Rákóczi úti tankok érdes robajában.
Én meg? Egérfogakkal rágtam, rágtam
legelső, amerikás-édes,
szárított, préselt vigasz-fügém.

The Golden Swan

Welfare parcel from 1956

The golden swan
swam undisturbed,
tenacious persevering bird,
(a swimming figure, sign of hope!)
upon the label's shiny-green
invigorating lakeside scene
among the rumbling tanks in Rákóczi Street.
And I? I chewed and went on chewing
my very first American-sweet
dried welfare fig with my baby-teeth.

Szerelemre tanítgató levél

Balassi Bálint (írhatta volna) Sir Philip Sidneynek

Szép öcsém, egyazon évben
küldött a Teremtő evilágra veled, aki
jó egy hónappal utánam
kezdted kóstolni a létet;
én kondorhajú, barna
fiúcska valék,
te meg – angol módi szerint –
sziromarcú (legalábbis amíg
bele nem szántott
arcod havába a himlő!)
és a hajad vörhenyeges.
Leckét adni neked
jogom hát vajmi kevés,
de a majdnem-iker sorsunk
(zutpheni seb, esztergomi seb!)
adta merészség sokkal
erősebb az udvari kecsnél:
mondsza tehát,
hidegecske Csillagfiú-epedésnél
többre miért nem ostromozott
téged a vágy?
Jó Fülöpöm, Európa terajtd
gyakorolta a gyászt,
míg értem csak kevesen siratoztak,
ámde zsenge salátalevél
és májusi, édes eperje
nékem mindig elég volt,
hogy zsigerek mélyébe daloljam
az áhítóaszt.
Magyarán: hogyha lehetne,
smaragd mezeinken,
itt, nálam, várna a lecke,
(s mindig akadna hölgy, ki segít!)
hogy kitanuld az igazi vénusi kottát,
amiből az élők meg a holtak
csontja is olvadozik.

Love-lecturing letter

Bálint Balassi (could have written) to Sir Philip Sidney

Brother, it was the very same year
when the Maker placed you and me on this earth.
You began to taste the staff of life
a good full month after me;
I was a curly-headed
sun-burnt little lad,
while you – in true English fashion –
were pale, petal-faced (at least until
the pox ploughed furrows
across the snowfields of your skin).
And your hair was sandy red
I am not entitled
to give you lectures,
but our twin-like destinies,
(the wounds of Esztergom and Zutphen),
give me courage to defy
the constraints of courtly graces,
so, out with it:
beyond shiversome Starlover-romancing
have you never been lacerated
by desire?
Philip, my friend, while Europe mourned you
in ordered observance
I was lamented only by a few,
but some tender lettuce leaves
and the scented strawberries of May
were always enough to make me sing
desire into the innermost depths
of human entrails.
In other words, if all this happened
in our verdant meadows,
then you could count on my tutoring
(and on ladies, ready to help).
You'd have to master the true art of Venusian music
that melts the very bones
of the living and the dead.

Feltámadás a tájképszobában

A buddenbrooki időket
visszahívogató
mesteri géphang
ostromolja fülem,
de a sárga brokáttal
kárpitozott bútorok
és a négy rokokó képen
játszadózó pásztori népség,
– egyszóval az egész
babaház-szalonocska –
vendége mégsem a régmúlt,
hanem ő, ifjú anyám.
Látom megvillanni karján
innen, az ősök városából menekített
liliom-vésetű karperecét.

Resurrection in the landscape-room

Buddenbrook times are re-kindled
by the professional
period muzak
that lays siege to my ears,
but the real guest amongst
the yellow-brocaded furniture
and the playful pastoral folk
in the four rococo paintings,
– that is to say, in this entire
drawing room-in-the-doll's house scene –
is not the distant past
but she, my young mother.
I can see, glinting on her wrist,
an heirloom from here, the city of my forbears,
her bracelet with the lily-engraving.